

הישן תחת המטה פרק שני סוכה

כו.

עין משפט
נר מצוה

מט' א ב מ"י פ"ו מהל'
סוכה הלכה ז סמג
עשין מג טו"ע ח"ח סי'
מגלת ספני ג:

לעני רש"י

פרוטנו"ש (פרגו"ט)
מטעמים
סקל"ק (שינישק"ל)
ממונה על משק הבית.

רבינו חננאל (המשך)

אומרים עליו המוציא
היתרון פחות מכביצה אין
אומרים (לפניו) נעילין
ג' ברכות, מפתח אין
אומרים לפניו המוציא.
ושני ר' אחא, לשאר
המניין נצרכה. כלומר, כל
מין שחיוב אחריו ג' ברכות
אומרים לפניו המוציא.
וחזקו ר' יוחנן, אמר
הוא חייב אדם
טוב הראשון בלבד. כר'
שמעון בן יהודק, דאמר
נאמר [ב]חמשה עשר
בחג המצות אכילה מצה,
ונאמר בחמשה עשר בחג
הסוכות ישיבה ענין דירה,
מה חג המצות אכילה
בליה הראשון חובה
שא' בירכך תאכל מצות,
הכתוב קבעו חובה, אף
בחד הסוכות ישיבה ענין
דירה, (ג' באכילה בסוכה,
ובאכילה בסוכה, אלא
מכאן ואילך רשות המצוה.
ועוד אמר ר' אליעזר מי
שלא אכל בליל יום טוב
הראשון, והוא חייב מחייב
ליה לאכול בכל יום שתי
סעודות, והנה חייב בשאר
הימים, וכל שכן בלילי
יום טוב הראשון. אמר ר'
אסי חור בו ר' אליעזר.
ואסיקנא כי זו השלמה,
במיני תרגימא, תניא ר'
אליעזר אומר

ואמרו העלום לסוכה. צפ' בתרא דיומא (דף ע"ו): מיימי
מתני' דהכא צהאי ליטגא לא מפני שהלכה כן אלא
שרזו להחמיר על עמלנן וכשנתנו לרי דרוק כו' היינו משום דמתרלין
מתניתין הכי מיימי לה הש"ס כאלו משנתנו שניה כך:

הא כביצה בעי נט"ו אבידה ולא

מיטתרי צמפה דמייתין דלמא
נגע דמסתין פ' כל בשכר (תולין דף
קז:) ומיהו מימה דהא ר' זדוק כהן
היה דפרשיש' וא"כ אפי' כביצה שרי
צמפה בלא נט"ו דלאמרא שמואל התם
המירו מפה לאוכלי תרומה ולא
המירו מפה לאוכלי טהרות':

תשבו בעין תדרו. זירושלמי

לינק' צמרה שום פה נאמר
לאן תשבו ונאמר להלן פה האכל
מועד תשבו וימם וילנה שבעת ימים
מה ישיבה שנאמרה להלן עשה זה
את הלילות כצמיים חף ישיבה האמורה
כאן עשה זה לילות כצמיים ועממא
דרצנן מפרש ר' יוחנן צמס רבי
ישמעאל נאמר חמשה עשר צמס
ונאמר ט"ו צמג מה ט"ו נאמרה
צמס לילה הראשון חובה ושאר
כל הימים רשות אף ט"ו הנאמר צמג
לילה הראשון חובה ושאר כל הימים
רשות תצריח צעו אי מה להלן עד
שיכנס למנה כשהוא מאוה אף כאן עד
שיכנס לסוכה בתארה ר' זירא צעי
אי מה להלן עד שיאכל כוית דגן מצה
אף כאן עד שיאכל כוית דגן צפוכה:
אי' בעי אבידה ואי בעי לא אבידה.
כלל דאי אכיל חייב לאכול
צפוכה כדאמרין לעיל ומשמע הכא
דצ"ט לא הו' חובה ואי צעי לא
אכיל כלל חוץ מלילי י"ט הראשון ולפי
זה אם טעה ולא הזכיר של י"ט
בצרכת המזון אינו צריך לחזור והא
דאמרין פ' ששע שאלו (בכרית דף מט'):
שבתות וי"ט דלא סגי ליה ללא אכיל
אם טעה חוזר לא מיתוקמא אלא
בצ"ט י"ט הראשון של חג והא דאשכחן
צ"ט ב' דביצה (דף טו): וצפ' אלו
דברים פסחים (דף סח): גזי י"ט
חלקו חזיו חזיו וחזיו ללמס חזיו
לאכילה וחזיו לביית המטא דדרי
ר' יהושע אפטר ציפורה ופירי דאין
בהן צרכת המזון ולא צעי הזכרת
י"ט אצל לילי י"ט הראשון של חג
לא סגי בלא פת כיון דליפתין מתג
המזות אש"ג דלר' אליעזר אמרין
בשאר ימים אם השלים צמיני
תרגימא ילאי: **והא א"ר אליעזר**
י"ט סעודות יבא אבא אבא אבא
אהא דמשלטים צ"ט האחרון פריך
לכ"כ סוכה: **חזן בו ר' אליעזר**.
אלא חכמים לומר שאין לדבר קצבה

הכי גרסינן ימא סיוספיה דרב יוסף. דאמר לעיל^ה תרתי
תלת: ואצ"ל. דאמר דטעמיה בר זי רב דהיינו כביצה כדביצה
אוכל הנאכל בצליעה אחת הוא כדאמרין צפ' בתרא דיומא (דף
פ.) מכל האוכל אשר יאכל: הא כביצה צעי נטילה ודיס וצרכה.
אלא סוכה אפי' כביצה נמי לא:
מתני' י"ד סעודות. וצממרא
מפרש טעמא: אין לדבר קצבה. אם
רצה להתענות אין אלו זקוקין לו אלא
אם יאכל לא יאכל חוץ לסוכה: חוץ
מלילי י"ט הראשון. שאינו רשאי
להתענות כדלינק' צממרא: ישלים.
סעודות זאת צ"ט האחרון צמיני
עצרת ואלע"פ שאינו צפוכה וצממרא
פריך ע"ל: **גמ' מפאן ואילך**
רשות. דהכי יליפי' לה צפ' בתרא
דפסחים (דף ק.) ששת ימים תאכל
מזות וזוים השביעי עצרת מה שביעי
רשות אף ששה רשות לפי שהשביעי
בכלל שבעת ימים תאכל מזות
וינא מן הכלל ללמד שאכילה מזות
האמור צו אינו חובה אלא אם צאת
לאכול תהא אכילתך מנה ולא חמץ
ולא ללמד על עמלנן ינא אלא ללמד
על הכלל כולו ינא: והסם גופיה
מלילי י"ט הראשון מיהא חובה:
האמר ר' אליעזר י"ד סעודות חייב
אדם לאכול צפוכה. וכיון דציוס
אחרון לא צפוכה יתיב ואם יש
זה לשם מזוה עובר על צל
תוסוף מאי השלמה דסוכה אכיל'
הכא: **אמר זירא**. שם חס:
חזר בו ר' אליעזר. אלא חכמים
לומר שאין לדבר קצבה ואם רצה
להתענות יתענה חוץ מלילי יום
טוב הראשון ובהא מיהא פליג
עלייה דקסבר יש לה משלומין כמו
שיש משלומין לקרבנות יום ראשון
אף כ"ט האחרון: **אלימא צריפסת**.
כלומר תאמר שסעודת י"ט האחרון
שהוא סועד בלחם ולפתן וזכרי
הסעודה תהא משלומין לראשון:
סעודה דיומיה קאכיל. ומאי היכר
יש כאן שמהא לשם סעודה ראשונה
הלא דרכו לסעוד היום: **צמיני**
תרגימא. לאחר שסילק יציאו פרפרות
ומעדנים לפניו כגון פירות וסמנין
וקפלוטות מבושלות: **תרגימא**
פרוגו"ש: **סניא נמי הכי**. דבהכי
הוא סעודה לאשלומי ואלע"פ שאינו
חזר וקובע עמלו לאכול שתי סעודות
של לחם וצמר: **אם השלים כו'**.
וכ"ש אם קבע סעודה שניה בלחם
וצמר: אפוערושם של אגריפס.
ממנה על של ורב צימו שקורין
סקל"ק: מהו שאוכל סעודה אחת
ציוס. צפוכה ואפטר: **פרפרות**.
מיני מעדנים הפותחים את
צני מעיים להיות לכו משוך
שאלא מסוכה לסוכה. לאכול ולישן
מזותה של ראשונה. אפי' ימים שעברו עליו כבר איצדן למפרע
ואינו מזוה כדלינק' לקמן שזריך לישב כל ז' צפוכה אחת:

(א) לעיל סו. ט.) (ב) עירובין
(ג.) א. (ד) לעיל טו. יז.) (ה)
(ו) לקמן טו. פסחים ק. (ז)
(ח) יומא עט. ט. (י) דף סו. ט.
(יא) נבי מוס' יומא עט. טו.
(יב) ד"ה הא טעמו טוב עני.
(יג) על זה ומוס' מולין קו. ד"ה
מאי לאן, (יד) נבי מוס'
בכרית טט: ד"ה איצעני,
(טו) נבי מוס' פסחים ק:
ד"ה עיני.

תורה אור השלם

1. מעלת לא יוכל יאכל
וחרטון לא יוכל
להצטוות: קהלא א טו
2. בראשון בארבעה
עשר יום לחדש בערב
תאכלו מצת עד יום
האחד ועשרים לחדש
בערב: שמות יב יח

גהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מכאן וכו'
תאכל מזות היה ינא:

מוסף רש"י

לילה הראשון חובה
מכאן ואילך רשות.
אם רצה יוכל לאכול כשר
בלא לחם או להשתטת
(פסחים ק.) תרגימא.
לפני (יומא טו:)

רבינו חננאל

אקשינן מהר" (תקח)
[צדוק] (דור) וכשנתנו לו
אוכל פחות מכביצה, אכלו
חוץ לסוכה במפה בלא
נטילה תי"מ ובלא ברכה.
דיקין מינה הא כביצה
בעיא סוכה, וקשיא איך
יוסף דאמר שתיים ורוב
לביתיה היא אכילה עראי
שאולין חוץ לסוכה,
ולאבי דאמר אכיל
בר כי רב ועייל ללה.
ושנין לעולם אפי' כביצה
לא בעיא סוכה, אלא
דיקין ממנה' דתני
פחות מכביצה, הא כביצה
בעי נטילת ידים, ובעי
ברכה. וקיימא ל' הכי.
(א) דירשומא ר' אבומא
מלחא הוה דמיך אנותייה,
עבר ר' חייא בר אבא
וחזייא, אמר ליה דיל דמך
גו מטלתך. ר' יצחק
בר מרין הוה שישיבניה
דחד בר נש, שאיל לר'
ליעזר, א"ל לל דמך גו
מטלתך וכן אמר ר' יוסי.
ר' זעירא סליק לגזורה,
פ"י לבישבו הבן דר' אילא,
ולא קיבל עליו מטיעם
מירי, עבר דמיפני מטיס,
(ג) או משום שאין שבת
לתלמידי חכמים להניח
ביתו (עבור) [ברגל].
וני כל שאומרים עליו
ששל ברכות לאחריו אומר
לפניו ברכת המוציא,
כל שאין אומרים עליו
ששל ברכות לאחריו אין

אמר הפת ויאכל: מהו
היום חזו ולנחר צו: ציעול
כבר איצדן למפרע
צפוכה אחת:

הראשון של פסח ועוד דמשמע קצת
דאפטרופוס של אגריפס משמע
לומר שחובה חזרה לומר
לכחילה לרין לאכול צפוכה
ואם לא אכל משלים צמיני בלא
סוכה: **במיני תרגימא**. פ"י
קבועים כגון פירות וסמנין
וקפלוטות מבושלות ופירי דאין
בהן צרכת המזון ולא צעי
הזכרת י"ט אצל לילי י"ט
הראשון של חג לא סגי בלא
פת כיון דליפתין מתג
המזות אש"ג דלר' אליעזר
אמרין בשאר ימים אם
השלים צמיני תרגימא ילאי:
והא א"ר אליעזר י"ט סעודות
יבא אבא אבא אבא אהא
דמשלטים צ"ט האחרון
פריך לכ"כ סוכה: **חזן בו**
ר' אליעזר. אלא חכמים
לומר שאין לדבר קצבה